

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/117/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200793
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8819200793.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci navrhovateľa: N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, zast.:JUDr. Anton Hajduk, advokát, so sídlom Štúrova 101/5, Vranov nad Topľou, proti odporkyni: V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. J. XXX, t.č. E. B. XX, zast.:JUDr. Želmíra Varjassyová, advokátka, Kpt. Nálepku 20, Michalovce, za účasti: mal. R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke - odporkyni, Y. J. XXX, t.č. E. B. XX, zast.:kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo G. Y., o zapretie otcovstva, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3Pc/8/2019-152 zo dňa 22.02.2021, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Priznáva odporkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k navrhovateľovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) vo výroku I. zamietol návrh navrhovateľa a vo výroku II. vyslovil, že účastníkom sa náhrada trov konania nepriznáva.

2. Citoval ustanovenie § 84, § 85 ods. 1, § 86, § 88 ods. 2 a § 94 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o rodine“).

3. V odôvodnení uviedol, že z vykonaného dokazovania zistil, že samotný navrhovateľ uviedol, že sa dozvedel o narodení mal. R. L. prakticky po jeho narodení ešte v r. XXXX. Návrh na zapretie otcovstva podal na Okresný súd vo Vranove nad Topľou dňa 14.03.2019, t.j. po uplynutí siedmych rokov. Konštatoval, že to, že bol trestne stíhaný pre neplnenie vyživovacej povinnosti a že sa mal dozvedieť, že je otcom mal. R. L. až počas trestného stíhania, odporuje samotným prejavom navrhovateľa, ktoré predniesol na pojednávaní. Takto mal súd za preukázané, že dôvodom podania návrhu na zapretie otcovstva je skutočnosť, aby navrhovateľ nemusel platiť výživné na mal. dieťa R. L.. V tejto súvislosti preto súd prvej inštancie nenariadil ani dokazovanie krvnou skúškou DNA, pretože navrhovateľovi uplynula trojročná zákonná lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je v záujme mal. dieťaťa R. L. návrh navrhovateľa zamietnuť a nie je potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie krvnou skúškou DNA, nakoľko samotný navrhovateľ N. L. sa správal ako otec mal. R. L.. Z obsahu zápisníc z pojednávania vykonaného v konaní pred Okresným súdom vo Vranove nad Topľou, sp. zn. 9P/54/2015 nevyplývala akákoľvek pochybnosť, že navrhovateľ N. L. nie je otcom mal. dieťaťa R. L.. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na správu kolíznej opatrovníčky na čl. 55, podľa ktorej zákonná domnienka otcovstva patrí navrhovateľovi.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že účastníkom sa trovy konania nepriznávajú.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ako dôvod uviedol svedka, ktorý nepopieral skutočnosti uvedené v dokazovaní. Ďalším dôvodom je skutkové zistenie neúmerne neodôvodniteľné v rámci zistení kolíznej opatrovníčky vo vzťahu k nepravdivému tvrdeniu styku s matkou maloletého. Od roku XXXX do XX.XX.XXXX bolo manželstvo len formálnou právnou náležitosťou. Uviedol, že po právoplatnosti rozsudku nemohlo dôjsť k určitým skutočnostiam ako je uvedené v rozsudku. S odporkyňou sa začal stretávať v polovici roku XXXX. K tejto skutočnosti uviedol biologicky dôvod o nemožnosti určenia otcovstva, keďže maloletý narodil XX.XX.XXXX. Z biologického hľadiska nie je možné, aby bol otcom maloletého dieťaťa. Svoje odvolanie odôvodnil aj nevykonaním navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, keď súd zamietol návrh na vykonanie skúšky DNA. Skúšku DNA považoval za rozhodujúcu skutočnosť, jednak pre navrhovateľa, odporkyňu a jednak pre maloletého R.. Z jeho pohľadu predstavuje navrhnutý dôkaz ochranu subjektívnych práv a spravodlivosti. S pohľadu maloletého predstavuje právo na ochranu záujmov prostredníctvom rodičov. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby vyhovel jeho návrhu na zapretie otcovstva a nepriznal účastníkom konania náhradu trov konania.

6. Vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa odporkyňa uviedla, že odvolanie je účelové a ničím neodôvodnené. Poukázala na vykonané dokazovanie, a to výsluch navrhovateľa, odporkyne, ako aj svedkov na niekoľkých pojednávaniach, pričom práve navrhovateľ vyvrátil svoje tvrdenia uvedené v rámci svojej výpovedi, v ktorých niekoľkokrát uviedol, že o tom, že sa jeho bývalej manželke narodilo dieťa dozvedel mesiac potom, ako sa dieťa narodilo. Aj keď sa o narodení dieťaťa dozvedel niekedy vo februári či marci XXXX, žalobu o zapretie otcovstva podal až XX.X.XXXX, teda X rokov po tom ako sa jeho bývalej manželke narodilo dieťa. Tieto skutočnosti o dátume narodenia maloletého R. a vedomosti o tomto narodení potvrdil aj svedok N. L., st., otec navrhovateľa, ktorý uviedol, že sa dozvedel o narodení maloletého niekedy v XXXX, keď bol u odporkyne na návšteve vnučky G.. V tomto roku sa dozvedeli aj to, že odporkyňa tvrdila, že otcom maloletého je navrhovateľ. Zavadzajúce výpovede jednak navrhovateľa, ako aj svedka o tom, že o narodení maloletého sa navrhovateľ dozvedel až po návrate z A., boli vyvrátené samotnou výpoveďou navrhovateľa, ktorý niekoľkokrát v priebehu konania potvrdil na pojednávaniach dňa 04.09.2019 ako aj 02.12.2020, o že o narodení maloletého sa dozvedel hneď. V zmysle § 85 ods. 1 Zákona o rodine v danom prípade platí domnienka otcovstva manžela matky a teda do rodného listu maloletého bol zapísaný navrhovateľ ako otec dieťaťa. Navrhovateľ ani v tomto čase voči tomu nič nenamietal a ani v roku 2016, kedy bol maloletý zverený do starostlivosti matky a bolo mu určené výživné sumou 30 % zo sumy životného minima nespochyboval svoje otcovstvo.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Z dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že maloletý R. sa narodil v čase do uplynutia 300-stého dňa po zániku manželstva dňa XX.XX.XXXX, preto navrhovateľovi svedčí zákonná domnienka otcovstva ako manželovi matky maloletého v zmysle § 85 ods. 1 Zákona o rodine. Manželstvo rodičov zapísaných v rodnom liste maloletého bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 21C/102/2010 zo dňa 22.03.2011, s právoplatnosťou dňa 21.04.2011.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý na základe vykonaného dokazovania zamietol návrh navrhovateľa na zapretie otcovstva k mal. R. L. pre uplynutie zákonnej trojročnej lehoty na podanie návrhu podľa § 86 ods. 1 Zákona o rodine v znení účinnom do XX.XX.XXXX, keď mal preukázané, že navrhovateľ sa dozvedel o narodení maloletého

R., už v čase, krátko po jeho narodení v roku XXXX. Súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že ten sa mal dozvedieť, že je otcom maloletého R. až počas trestného stíhania pre trestný čin zanedbanie povinnej výživy v roku XXXX. Návrh na zapretie otcovstva podal navrhovateľ na súd až dňa XX.XX.XXXX, t.j. po uplynutí siedmych rokov. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nenariadil dokazovanie krvnou skúškou DNA.

11. Navrhovateľ v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na výsluch nešpecifikovaného svedka, ktorý nepopieral skutočnosti uvedené v dokazovaní, na nepravdivé tvrdenia o styku navrhovateľa s matkou maloletého, ako aj zamietnutie návrhu na vykonanie skúšky DNA.

12. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená tromi príčinami, ktorými sú chybné vyhodnotenie návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov alebo predpoklad „dotvorenia“ skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku.

13. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP.

14. V prvom rade odvolací súd poukazuje na zmätočný dôvod odvolania navrhovateľa poukazom na svedka, ktorého navrhovateľ vôbec nešpecifikoval, a ktorý nepoprel skutočnosti uvedené v dokazovaní, ktoré tiež konkrétne ani nešpecifikoval. Z dôvodu zmätočnosti a všeobecnosti tohto odvolacieho dôvodu sa touto odvolacou námietkou odvolací súd ďalej nezaoberal.

15. Ďalej navrhovateľ namietal nesprávne skutkové zistenia ohľadne zistení kolíznej opatrovníčky o jeho styku s odporkyňou, ktoré považoval za nepravdivé. Vzhľadom na skutočnosť, že s odporkyňou sa začal navštevovať v polovici roku XXXX, a maloletý R. sa narodil XX.XX.XXXX, tvrdil, že z biologického hľadiska nie je možné, aby bol otcom maloletého R.. Odvolací súd túto odvolaciu námietku nepovažoval za dôvodnú, pre jej nerelevantnosť, vzhľadom na uplynutie trojročnej zákonnej doby na zapretie otcovstva.

16. Pokiaľ navrhovateľ žiadal vykonanie testov DNA, správne súd prvej inštancie ten dôkaz nevykonala, a to s poukazom na skutočnosť, že návrh na zapretie otcovstva podal navrhovateľ po zákonom stanovenej lehote, a preto vykonanie takéhoto dôkazu by bolo nadbytočné a nehospodárne. Ak by sa aj testami DNA preukázalo, že nie je otcom maloletého R., nebolo by možné jeho návrhu na zapretie otcovstva vyhovieť, a to práve z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej lehoty. Keďže navrhovateľovi uplynula zákonom stanovená (svojou povahou prekluzívna) lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva, bolo nadbytočné nariaďovať znalecké dokazovanie.

17. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 a ust. § 53, § 57 , teda s ohľadom na okolnosti daného prípadu, a to tak, že úspešnej odporkyni priznal proti neúspešnému navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).